

Dnr MO 24320

Endast via mejl

Proscovia Kisebo
pkisebo@ecotrust.or.ug

Du har i en anmälan till Allmänhetens Medieombudsman (MO) riktat kritik mot Aftonbladet för artikeln **De hungrar – för din MAX-burgare: ”Var är maten?”**, publicerad på aftonbladet.se den 4 maj 2024.

Vad mediet publicerade

Artikeln handlade om snabbmatskedjan MAX:s klimatkompensation. Kompensationen skedde genom ett trädplanteringsprojekt i Uganda, där man bland annat samarbetade med organisationen Ecotrust. Enligt granskningen fanns flera problem kopplade till projektet och i publiceringen berättade en rad bönder om brist på mat, uteblivna betalningar och att träd huggits ned och förvandlats till kol i syfte att kunna återplantera marken med grödor.

I ett av artikelns filmklipp gjorde tidningen ett besök på projektets lokala kontor. I klippet fick du, som företrädare för Ecotrust på lokal nivå, frågor om vad du tänkte om familjernas problem. Du svarade att journalisterna behövde söka tillstånd från huvudkontoret för att du skulle kunna lämna information.

Du namngavs inte i artikeln. Ditt namn publicerades i en annan artikel med samma publiceringsdatum som den anmälda.

Anmälan

Kort sammanfattat förde du fram följande.

Tidningens journalist hade tagit sig in till ditt privata rum och skrikit. Du hade inte samtyckt till att bli fotograferad. Trots det hade bilderna publicerats vid flera tillfällen. Du hade anmält journalisten till polis.

Du vände dig också mot att tidningen misstolkat informationen de fått del av och att artikeln var nedsättande och innehöll felaktig information.

Din anmälan på engelska biläggs i sin helhet i bilaga 1.

Medieombudsmannens bedömning

Vad MO prövar

MO har till uppgift att pröva om en publicering orsakat anmälaren en oförsvarlig publicitetsskada genom att denna pekats ut med kränkande eller på annat sätt skadande uppgifter om deras personliga angelägenheter. Klagomål kan även komma från en juridisk person (till exempel ett företag), men det förutsätter att anmälan gjorts av en behörig företrädare.

Såvitt jag uppfattat är du en lokal chef för Ecotrust i Uganda. Du har emellertid inte gjort gällande att du har mandat att göra en företagsanmälan för Ecotrusts räkning. Jag kan därför enbart pröva den skada du personligen lidit av artikeln, och inte sådana uppgifter som i första hand riktar sig mot företaget.

Inte heller kan vad du anfört om kränkande rapportering mot Ecotrust i stort eller återgivningen av intervjuerna med bönderna medföra några åtgärder från min sida.

Bedömning av artikeln

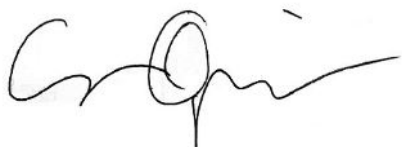
Du har anmält att tidningen tagit bilder på dig mot din vilja. Jag har förståelse för att du upplevt ett obehag av att vara med på bild om du uttryckligen bett om att inte få vara det.

I min prövning fokuserar jag emellertid på själva publiceringen som sådan och om den orsakat dig medieetisk skada. Det ligger som regel utanför mitt uppdrag att uttala mig om vad en journalist gjort i samband med en intervju eller huruvida en tidning borde publicerat en viss bild eller inte.

Artikeln innehåller inte några skadliga uppgifter om dig som privatperson. Däremot har du som representant för Ecotrust satts i ett negativt sammanhang. Granskningar av detta slag har dock ett stort allmänintresse. Även om du inte är ytterst ansvarig för projektet eller arbetar på företagets huvudkontor, har du som lokal chef en sådan position att du får tåla att ibland förekomma i medier i denna roll.

Sammanfattningsvis anser jag inte att du orsakats en oförsvarlig publicitetsskada som mediet ska klandras för. Mot denna bakgrund skrivs ärendet av.

Stockholm den 13 augusti 2024

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Caspar Opitz', with a stylized, cursive script.

Caspar Opitz
Allmänhetens Medieombudsman, MO

Hur man överklagar Medieombudsmannens beslut, se nästa sida.

Mediernas Etiknämnd

Medieombudsmannen har, som framgår av denna skrivelse, inte funnit skäl att vidta någon ytterligare åtgärd med anledning av denna anmälan. Enligt instruktionen för Medieombudsmannen kan anmälaren överklaga beslutet till Mediernas Etiknämnd under förutsättning att saken rör anmälaren själv och överklagandet sker inom en månad från tidpunkten för Medieombudsmannens beslut.

Ett överklagande skickas till Medieombudsmannen med e-post info@medieombudsmannen.se

Bilaga 1

“The journalist forcefully entered my private room and shouting on top of his voice traumatising everybody in the office with threats. I Proscovia Kisembo specifically denied him consent to take my pictures but he has been publishing them on many occasions. I have a police report in which his misconduct and intrusive behaviour was reported.

Information given to this journalist was deliberately misconstrued, twisted and misreported to depict an untrue situation in Kikuube and among our families.

Consent to having the Pictures of farmers and those of their families to be taken was sought under the false pretence that these will be used to depict these farmers as role model farmers.

The story is demeaning of the way we have chosen to live our lives, including the use of a derogatory term – ‘Hunger Forest’ to describe our agroforestry system. We Trees for Global Benefit farmers believe that this is a deliberate well calculated attempt to lock us out of carbon market and ultimately into poverty. We take exception to this language as well as the tokenising of our children and assert that there is nothing about ourselves or our children and our homes that should cause this journalist to describe our families in such belittling language.

The words in the article do not in any way represent what Wilson Akiiza, Violet Mbabazi, Gerald Agaba and Janet Twinomojuni said to the journalist. These are farmers who have willingly chosen to derive a livelihood from agroforestry, made possible by the project. They are still active in the project, they have more than enough food and all their children are well educated.

The children whose names and pictures were published as having dropped out of school are actively attending school (except for one). We can provide you with a list of all the schools and the classes that these children attend.”